

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam

Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. 241-K 8377

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.

Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

DIACONIE-KERKERAAD.

X. stelt enkele vragen, die de verhouding van de diakenen t.o.v. den kerkeraad gelden. Er heerscht blijkbaar verschil van gevoelen over de zeggenschap van den kerkeraad (de leeraar en de ouderlingen) over de diakenen. Nu vraagt X. of de diakenen dan **onder curateele van den kerkeraad staan?** Ziedaar zijn eerste vraag, waaruit dan die aangaande het onbepaald recht der diakenen **om over de gelden te beschikken voortvloeit;** alsook die aangaande het verplicht zijn tot in alles nauwkeurig **rekening doen.**

Voor zoover de beschikbare ruimte dit toelaat, wil ik gaarne iets zeggen aangaande de verhouding van de diakenen t.o.v. den kerkeraad, opdat uit het principe der Gereformeerde Kerkgeering het antwoord op de meer praktische vragen volgen moge.

Nu zal de vrager het met mij eens zijn, dat het bestuur der gemeente bij **den kerkeraad** berust. Art. 23 der Dordtsche Kerkorde bepaalt dan ook dat het ambt der ouderlingen niet alleen is opzicht te hebben, dat de **Dienaren**, mitsgaders hun andere medehelpers, getrouwelijk hun ambt bedienen, maar ook de **diakenen**. Zouden de Dienaren en ouderlingen wél in de uitoefening van hun ambt onder opzicht des kerkerads staan en die diakenen niet? X. zal zulks toch niet beweren. Zouden de diakenen dan een geheel zelfstandig bestuur (rakende de verzorging der nooddriftigen) nevens den kerkeraad in de gemeente vormen? Men kan toch geen twee besturen in het leven roepen, los van elkander. Bij ontstane verschillen zouden (indien n.l. de diakenen een geheel afzonderlijk bestuur hadden) de Classe en de Synode (die toch uit ouderlingen en leeraren saamgesteld worden) ook alle bevoegdheid missen, om beslissingen te nemen. Dat onze vaders nimmer zoo over het diaconaat hebben gedacht is alleen reeds daaruit duidelijk, dat de Synoden verschillende bepalingen maakten, die ook de diakenen betreffen. Ook al vergaderen diakenen afzonderlijk ter bespreking van de bijzondere belangen der armen, gelijk toch in schier alle gemeenten geschiedt zal; ja al komen in een bepaalde classe diakenen van de kerken dier classe van tijd tot tijd saam, om de gemeenschappelijke belangen te bespreken, en al zou men in onze gemeenten diaconale conferenties willen gaan in het leven roepen, dan nog blijft in al die gevallen het bestuur der gemeente bij den kerkeraad en voor de gemeenten saam bij de Classen en Synoden. En het zij hier opgemerkt, dat die z.g.n. conferenties de bevoegdheid missen bindende besluiten te nemen. Alles, wat op een tweehoofdig bestuur ook maar van verre gaat gelijken, moet bij den wortel afgesneden.

Dit wil volstrekt niet zeggen, zoo X. het uitdrukt, dat de diakenen **onder curateele** van den kerkeraad staan. Diakenen hebben een eigen ambt, dat niet minder is dan het ouderlingen- of leeraarsambt. Van overheersching is geen sprake. Zelfs komt den diakenen de vrijheid toe de grootte van de ondersteuning te bepalen; en zoo een lid der gemeente zich meent te moeten beklagen, doe hij dat bij de diakenen, die de toestanden kennen. Het zal dan ook wel tot de hooge uitzonderingen behooren, dat indien klachten in een vergadering van kerkeraad en diakenen ter sprake zouden komen, de diakenen niet door den kerkeraad zullen gehandhaafd worden; of wel, anderzijds indien bijzondere inlichtingen verschaft kunnen worden door de ouderlingen, de diakenen daarmede geen winste zouden doen. De kerkeraad stelt de **algemeene** regelen vast voor de uitoefening van het ambt, maar geeft de uitvoering daarvan in handen van de diakenen. Daarmede is gezegd, dat niet de kerkeraad, doch de diakenen beslissen, wat aan de armen kan worden geschonken; naar welke grondnormen zij zich richten zullen enz. Alleen als blijkt, dat de diakenen hun ambt niet getrouw vervullen; de armen naar willekeur behandelen; de gelden gaan beleggen op onverantwoordelijke wijze enz., dan is de kerkeraad geroepen hen op hun plicht te wijzen; hen te vermanen en te bestraffen en zoo noodig van hun ambt te ontzetten. Natuurlijk staat beroep op Classe en Synode dan steeds open. Hiermede is de zaak in principe beslist; de diakenen staan onder toezicht van den kerkeraad; dat moest X. niet ergeren; er moet samenwerking zijn en geen conflict tusschen de verschillende ambtsdragers.

Hiermede heb ik in feite antwoord gegeven op de beide andere vragen.

II. **Onafhankelijk** van den kerkeraad wordt door diakenen niet beschikt over de gelden in dit opzicht, dat de

kerkeraad niet ter verantwoording roepen kan; maar wel beslissen diakenen zelfstandig over de ondersteuning, die aan de behoeftige leden zal verstrekt worden. Zoo men daarin nu maar zooveel mogelijk gelijkheid houdt, zal de kerkeraad geen aanmerking hebben. Men ga uit van een bepaalden norm voor het noodige levensonderhoud van een gezin van man en vrouw en voor elk kind; de diakenen onderzoeken welke verdiensten er zijn en vullen dan aan tot het noodige bedrag binnen komt. Natuurlijk zijn hier variaties; maar op deze wijze voorkomt men, dat A. veel toegestopt wordt en B. te weinig bekommt. (Zie Art. 25 D.K.O.).

III. En wat de **rekening** in den kerkeraad betreft, deze wordt in art. 25 D.K.O. voorgeschreven. Waarom leest X. de Kerkorde niet? Die rekening moet nauwgezet zijn; diakenen mogen voor den kerkeraad geen gelden verbergen, noch de wijze van beheer er van. De kerkeraad heeft het recht alles te weten en den plicht er over te oordeelen. X. geve zijn strijd maar op. Zijn oordeel is niet rechtvaardig. In de gemeenten, die ik diende, en het zal in andere ook wel ongeveer zoo zijn, doen de diakenen elke drie maanden rekening in den kerkeraad (gelijk ook van de kerkelijke kas geschiedt) nadat de boeken en bescheiden door een commissie uit den kerkeraad zijn onderzocht. En deze regeling werkt voortreffelijk. Anderzijds bekribbele de kerkeraad de getrouwe diakenen niet. Ieder ambtsdrager zij ijverig in zijn bediening, met verloochening van zichzelf. Doch waar van die getrouwe bediening dan ook iets gevonden wordt, blijke waardeering. Zoo zullen de ambten samenwerken tot opbouw der gemeente.

GIFTEN.

Weder werd ik verblijd door belangrijke giften, die ik aan de penningmeesters heb afgedragen en waarmede ik enkele armen onder het volk mocht verkwikken. Aan de gevers betuig ik uit aller naam mijn hartelijken dank. Ik mocht dan ontvangen voor:

de getroffen in Rotterdam

Uit Goes door diaken Bakker	f 32.50
N. N. te Ommeren	- 25.—
Postwissel Bodegraven	- 10.—
Postwissel 's-Gravenzande	- 10.—
X. te Gorkum	- 75.—
en van de kleine gemeente te Zaandam	
de groote collecte van	- 438.82
XX. Gezin Gorkum	- 25.—
X. Zierikzee	- 5.—
Collecte Amsterdam-C.	- 253.37

Tezamen f 874.69

Goede boeken ten behoeve van de in Duitschland

werkenden N. N. te A. f 10.—

Stille Armen

N. N. te Eindhoven uit dankbaarheid f 25.—

de Theologische School

Collecte Naaldwijk f 40.—
Uit collecte Middelburg - 50.—

VRIJWILLIGE BIJDAGEN.

Ouderling X. vraagt waarom de Classen of Synoden niet bepalen hoeveel elke gemeente bijdragen moet voor gezamenlijke doeleinden, als voor emeritaring, opleiding, zending enz. Nu zijn er gemeenten, die zeer groote offers brengen en andere, die betrekkelijk zeer weinig geven. Als de meerdere vergaderingen uitrekenden, wat, b.v. naar het aantal leden, elke kerk betalen moet, dan was dit euvel weggenomen en zou bij nalatigheid dwang kunnen worden uitgeoefend.

O neen, mijn vriend; dat gaat niet; en laat ik maar er bij zeggen, dat is onder ons niet noodig, al zijn er kerken, die zich behoorlijker van haar plicht konden kwijten. Maar deze factor is van geen beteekenis voor het geheel.

Classen en Synoden hebben **eigen** uitgaven, als b.v. voor haar vergaderingen; commissies; visitatie; deze **eigen** uitgaven moeten natuurlijk over al de kerken worden omgeslagen; dat spreekt van zelf; en dat geschiedt ook. Maar deze uitgaven zijn van geheel anderen aard dan de door X. bedoelde. Hoewel er een plicht op de kerken rust, om voor geëmeriteerde predikanten en hun weduwen en weezen zorg te dragen, deze plicht is een **liefde**-plicht en de liefde moet ge niet aan banden leggen en onder dwang

brengen. Dat zou bovendien geheel strijden tegen het Gereformeerd Kerkrecht, dat wars is van alle overheersching. Begin aan zulk een dwang toch nooit; en vooral niet als de vrijwillige vervulling van den plicht zoo uitnemend loopt, als onder ons nog geschiedt. En blijft dan eens een enkele gemeente beneden hetgeen van haar verwacht mag worden, dan beschame haar wat anderen doen. Desnoods

zou zulk een gemeente eens kunnen worden aangeschreven en tot meer ijver worden opgewekt.

(Wordt vervolgd).

M. te E. Vanwege de groote papier-schaarschte is het tot mijn spijt niet mogelijk aan uw verzoek te voldoen.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 20 MEI.

BEEKBERGEN: 2.30 en 7.30 uur Ds. J. Fraanje.

VRIJDAG 21 MEI.

OCHTEN: 3 uur (Huw.bev.) Ds. T. Dorrestijn.

ZAANDAM Hazepad: 7.15 uur Ds. A. Verhagen.

ZOETERMEER: 7.30 uur Ds. Lamain.

ZATERDAG 22 MEI.

POORTUGAAL: 6 uur Ds. Lamain.

ZIERIKZEE: 7.30 uur Ds. Ligtenberg.

ZONDAG 23 MEI.

AAGTEKERKE: 10, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.

AALBURG: leesdienst.

AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.

AKKRUM: 10 en 5 uur leesdienst.

ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.

ALMELO: leesdienst.

AMERSFOORT: 10 en 5 uur leesdienst.

AMSTERDAM-C.: Looiersgracht 70-72: 10 en 4.30 uur leesdienst.

AMSTERDAM-N.: Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan, 10 en 4.30 uur leesdienst.

ANDIJK: leesdienst.

APELDOORN, Rustenburgstraat: 10 en 3 uur leesdienst.

AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesd.

BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.

BEEKBERGEN: 10, 3 en 7 uur Ds. Kok.

BENTHUIZEN: 10.30 en 3 uur leesd.

BERKENWOUDE: leesdienst.

BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 u. leesd.

BODEGRAVEN: 10 u. (H.A.) en 6 uur Ds. Dorrestijn.

BORSSELE: 10, 3 en 6 uur leesdienst.

BOSKOOP: 10 en 6 uur leesdienst.

BRUINISSE: 10 en 3 uur leesdienst.

CAPELLE (N.-Br.): leesdienst.

CAPELLE A. D. IJSSEL: leesdienst.

COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.

DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 uur leesd.

DIRKSLAND: 10.30 en 5 uur leesd.

DORDRECHT: 10 en 5 uur leesdienst.

EDE: Betekamperpad 27, 10 en 3 uur leesdienst.

EDERVEEN: 9.30 en 2 uur Dhr. Rijksen.

ELSPREET: 10 en 3 uur leesdienst.

ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.

ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesdienst.

ENSCHDEDE: leesdienst.

GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.

GIESSENDAM: leesdienst.

GOES: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.

GORINCHEM: leesdienst.

GOUDA: 10 en 5 uur Ds. A. de Blois.

GOUDSWAARD: 11 en 7 uur leesd.

's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 uur Ds. Honkoop.

's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesdienst.

's-GRAVENZANDE: leesdienst.

GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.

HAAMSTED: leesdienst.

HAARLEM, Lange Molenstraat 22, leesd

HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.

HERKINGEN: 3 maal Ds. Bel. v.m. Openb. Bel. en n.m. H. D.

H. J. AMBACHT: 10 en 5 u. Dhr. Wijting

HILVERSUM (Langestraat 50aa): 10 en 5 uur leesdienst.

HOEDEKENSKERKE: leesdienst.

HOEK (Z.): leesdienst.

HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.

KAMPEN: 10 en 6 uur leesdienst.

KAMPERLAND: leesdienst.

KATWIJK AAN ZEE: 10 en 5 uur leesd.

KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesd.

KORTGENE: 10, 2.30 en 6 uur leesd.

KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. v. d. Berg.

KRUININGEN: 10, 2.30 en 6.30 uur leesd.

LEERDAM: 10 en 6.30 uur Dhr. Aangeenbrug.

LEIDEN: 10 en 5 uur leesdienst.

LEMMER: 10 en 2.30 uur leesdienst.

LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.

MEEUWEN: leesdienst.

MELISKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.

MIDDELBURG: 9.30, 2 en 6 u. leesd.

MIDDELHARNIS: Ds. Kersten. (?)

MOERKAPELLE: 10.30 u. Ds. Hofman, 3 uur leesdienst en 7 uur Ds. Hofman.

MIDRECHT: leesdienst.

NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.

NIEUW-BEIJERLAND: 10.30, 3 en 6.30 uur leesdienst.

NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.

NIEUWERKERK (Z.): 11 u. (Openb. Bel.) 3.30 (H.D.) en 7 uur Ds. Ligtenberg.

NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 10 en 5 u. leesdienst.

NISSE: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.

NUNSPREET: 9.30 en 2.30 uur leesd.

NIJKERK: 9.30 en 6 uur leesdienst.

NIJVERDAL: 9.30 en 3 uur leesdienst.

OCHTEN: 10 en 6 uur leesdienst.

OOSTERLAND: 3 maal Ds. A. Visser.

OOSTBURG: 10, 2.30 en 6 uur leesd.

OOSTKAPELLE: 10 en 2.30 u. leesd.

OPHEUSDEN: 10 en 6 uur leesdienst.

OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.

OUDDORP: Leesdienst.

OUDEMIRDUM: leesdienst.

OUDEWATER: 9.30 en 3 uur leesdienst.

POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.

POORTUGAAL: 10 en 5 uur leesdienst.

POORTVLIET: 11, 3.30 en 7.30 u. Dr. C. Steenblok.

RHENEN: 10 en 5.30 uur leesdienst.

RIDDERKERK: 10 en 5 uur Ds. v. d. Woestijne.

RILLAND-BATH: Ds. B. van Neerbos.

ROTTERDAM-C.: 10 uur Ds. Lamain en 5 uur leesdienst.

Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 uur leesd.

ROTTERDAM-Z.: 10 u. leesd., 3 en 5.30 uur Ds. Lamain.

DE RIJP: 10.30 en 3 uur leesdienst.

RIJSSEN: Walkerk, Ds. J. Vreugdenhil.

Eschkerk: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.

SCHERPENISSE: leesdienst.

SCHERPENZEEL (Gld.): 10 en 6 uur leesdienst.

SEROOSKERKE: 10 en 2.30 u. leesd.

ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u. leesdienst.

ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.

STAVENISSE: leesdienst.

ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.

STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.

TER AA: 10 en 3 uur leesdienst.

TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 uur leesd.

TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.

THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.

TRICHT: 10 en 3 uur leesdienst.

UDDDEL (De Beek): 10.30 en 3 uur leesd.

UTRECHT: Boothstraat, 10 en 5.30 uur Ds. M. Heikoop.

VEEN: 3 maal leesdienst.

VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur leesd.

VLAARDINGEN: 10 en 5 u. leesd.

VLISSINGEN: 9.30 Glaristraat, 2 en 6 uur Luthersche Kerk leesdienst.

VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 uur leesd.

WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.

WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesd.

WEMELDINGE: leesdienst.

WERKENDAM: 10 en 6 uur leesdienst.

WESTKAPELLE: 9.30, 2 en 6 uur leesd.

WESTZAAN: leesdienst.

WIJERDEN: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.

WOERDEN: 10 en 6.30 uur leesdienst.

WOLPHAARTSDIJK: 10.30, 3 en 7 uur leesdienst.

YERSEKE: 10, 2 en 6 uur Ds. A. van Stuijvenberg.

ZAANDAM: 9.30 en 5 uur leesdienst.

ZEIST: 10 en 5 uur leesdienst.

ZIERIKZEE: 10.30, 3 en 7 uur leesd.

ZOETERMEER: leesdienst.

MAANDAG 24 MEI.

AXEL: 6 uur Ds. v. d. Berg.

BENTHUIZEN: 8 uur Ds. A. Verhagen

(Rede J.V. „De ware Godsvrucht“).

HERKINGEN: 3 uur Ds. Kersten.

DINSDAG 25 MEI.

EDE: 6.30 uur Dr. Steenblok.

TERNEUZEN: 2 maal Ds. v. d. Berg.

ZOETERMEER: 7.30 uur Ds. Lamain.

WOENSDAG 26 MEI.

AMSTERDAM-C.: 7.30 uur Ds. Honkoop

DOKDRECHT (Kasperspad 18b): 7.30 u.

Ds. v. d. Berg.

HOOFDDORP: 8 uur Ds. Kok.

NUNSPREET: 7 uur Ds. Lamain.

DONDERDAG 27 MEI.

KAMPEN: 2 u. (Huw.bev.) en 7.30 uur Ds. Lamain.

POEDEROOYEN: 2.30 u. (Huw.bev.) en 7 uur Ds. v. d. Berg.

RHENEN: 2.30 en 7 uur Dr. Steenblok.

UDDDEL (De Beek): 3 en 7 uur Ds. J. Fraanje.

VLAARDINGEN: 11 uur Ds. Ligtenberg (Huw. Bev.).

AXEL: 6 uur Ds. v. d. Woestijne.

VRIJDAG 28 MEI.

ELST (U.): 7 uur Dr. C. Steenblok.

ZEIST: 7 uur Ds. A. Verhagen.

ZATERDAG 29 MEI.

ARNEMEUIDEN: 7 uur Ds. v. d. Berg.

Frankering bij
abonnement
Rhenen

Mededeelingenblad der
Geref. Gemeenten
Utrechtschestraatweg 149
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentsweg 91,
HILVERSUM.